

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Secundo ob susceptam prolem §. 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

æqualis, vel gravior committatur à Donatario, præter eas quinque, quas modo numeravimus, eodem modo poterit donationem donator revocare?

Respondeo, eodem modo putant plures apud Molin. *a* quod etiam amplectitur Diana, *b* sed ipse Molin. *Rebell.* Turr. apud Delugo *c* id nequaquam concedunt, nam hæc potestas revocandi Donationem, cum sit ex probabiliore opinione solum de Jure positivo Legum, non verò de Jure naturæ, sitque odiosa, solum restringenda est ad expressa à legibus. Sed non ita diceret Dicastillus, qui modo fundavit totam vim ejusmodi revocationis ob ingratitudinem in apposita implicita conditione, nisi Donatarius ingratus extiterit.

12. Illud ego noto, esse tam amplam tertiam causam allatam num. 3. ut plures comprehendat ex illis, quas tu similes fortasse vocares, sed illæ verè sunt expressis, si accuratius expendantur.

13. Denique, si donans, cognita injuria, dum vixit, donationem non revocavit à donatario modis dictis ingrato, nec revocare incepit, judicari posse, factam esse remissionem à donante, quod distinctius vide apud Mol. *d*

14. Si solum fuit res promissa, & nondum tradita, posse in foro conscientie, cessante scandalo, non tradi ob æquivalentes causas ingratitudinis concedit *Rebell.* *e* quia præsumi potest donatorem noluisse rem quam tradere obligare rem suam in casu tantæ ingratitudinis, id, quod firmat, quæ n. 9. dicta sunt.

15. Nota Quintò, hanc potestatem revocandi non habere locum in donationibus factis Ecclesiæ, nam, quamvis ejus Prælati ingratus sit, nihil nocere poterit Donationi, quæ non ipsi, sed Deo facta est, qui certè ingratus esse non potest. *f* Quod si onus à donante donatarius ipsi Ecclesiæ impositum non adimplet, cogi poterit à legitimo Superiore, ut adimpleat, non vero ut restituat donata.

16. Denique posset hic quæri, utrum potestas revocandi donationem in dictis

casibus transeat ad hæredes? Utrum eadem potestas adsit in donatione remuneratoria? Utrum eadem adsit in donatione Beneficiorum Ecclesiasticorum? Utrum eadem adsit in Matre respectu Filii, vel in Patrono respectu liberti? Verum hæc dilucidè tractata habes apud Doctores citatos, & breviter collectos apud Delugo. *g* Ille etiam Dianam, *h* quoad donationem remuneratoriam. Quoad quamcumque autem donationem ex causa, Vide apud Marium & Cutelli. Rursus, An donator possit revocare donationem ex eo, quod donatarius non alax donatorem jam lapsus in paupertatem? & An Pareat ob causas supradictas possit revocare dotem datam Filie, dum vivit ejusdem filie Maritus, vel eo mortuo, si extent filii? sed hæc clarè habes apud eundem & Dianam.

Denique. Quid, si donatur juravit se renuntiare huic potestati revocandi ex ingratitudine? Verum ex supradictis capite quarto numer. quarto, tunc non posse revocare, colliges ex mea sententia.

§. II.

Revocatio ob filios, post Donationem susceptos.

1. **L**Ex, quæ disponit donationem revocari ob susceptos filios loquitur quidem de libertis, sed Doctores, si live ob identitatem rationis, si ve ob con-
textus variarum Legum extendunt ad alios quoscunque. Verba Legis hæc
sunt. *m*

Si unquam libertis Patronus filios non m. l. s. habens bona omnia, vel partem aliquam quædam facultatum fuerit Donatione largitus, & postea susceperit liberos, totum ad ipsum Donatorem revertatur.

Meritò quidem, quia non præsumitur velle quis, etiam si juraverit, donare rem notabilem aliis (nam excipiendæ sunt res levioris momenti) in eo casu, quo propriam sobolem nanciscatur, si ve
illam

a Mol. d. 281. n. 8.
b Diana p. 3. r. 6. ref. 54.
c Delugo lo. cit. nu. 173.

d Mol. d. 281.

e *Rebell.* q. 9. num. 9.

f *Vadign.* Laym. Hur. De- lig. Dica- st. Alique ap. Dianã p. 3. r. 6. resol. 56. contra Fa- gund. ibid. citat.

illam de novo suscipiat, siue de novo cognoscat, esse suam: nam semper ejusmodi donationes imbibunt conditionem, si mihi filius non adsit. Quarè tunc donatio erit in totum revocanda, si facta fuerit uni ex filiis, dicam nu. 14.

2. Adverte tamen donationem factam Ecclesiæ non revocari in totum, sed solum, quoad legitimam filii, vel filiorum. Adverte item, idem esse, quando quis juravit, non revocaturum donationem; tunc enim solum, quoad legitimam, erit revocanda, quia cum de aliis portionibus possit Pater ad libitum disponere, & sine peccato, ut hic omnino est supponendum, juramentum quoad ipsa validum est, & observandum per dicta c. 4. §. 4.

3. Verum non revocatur donatio, quando suscipiuntur filii spurii, vel non legitimi, quia dicta L. si unquam: semper loquitur de filiis legitimis.

4. Quid, si legitimentur per subsequens Matrimonium?

Respondeo, revocari, quia hi sunt perfectissimi legitimi.

5. Quid, si legitimentur per Principis Privilegium?

Respondeo, Dicastillus negat, revocari, quia is, ait, non est perfectè legitimus. Hurtadus tamen, & meritò, docet, revocari, quia is gaudet omnibus privilegiis filii legitimi.

6. An dicta dispositio revocandi donationem ob prolem susceptam locum habeat in donatione remuneratoria?

Respondeo, a negativè, quia hæc, ut toties dictum est, non est pura donatio, de qua loquitur dicta L. si unquam.

7. An, quando proles præcogitata fuit, & nihilominus donatio fuit facta, ea sit revocanda?

Respondeo. Aliique b putant non esse revocandam, quia favor, (aiunt) hujus Legis factus est Patri, & ideo illum renuntiare poterit. Alii censent esse revocandam, quia, contra, putant, favorem hujus Legis factum esse filiis.

8. An reviviscat donatio, si filius de novo susceptus moriatur?

Respondeo, reviviscere, saltem com-

muniter, docet Delugo, d quia intentio d Delugo donatoris, semper præsumitur esse, ut d. 23. de donatio constet, si filiis, vel nepotibus Iust. à nu. non præjudicet. Non reviviscere tenet 180. Dicastillus, e quia donatio, inquit, semel e Dicast. extincta per susceptum filium, non potest iterum vivere sine novo consensu nam l.c. donatoris. r. 61. ci-

9. Nota denique donatarium, super- tantem venientibus donatori filiis, teneri in con- Hurt. & scientia restituere res donatas, si à dona- Rebell. tore etiam extra Judicium ex repetantur, quia hæc non est pœna, ut erat illa ob ingratitudinem, sed est dispositio Juris irritans omnino donationem. Si tamen donator non petat, cum possit, poterunt res donatæ retineri ex eo capite, quod tunc donator præsumitur condonare, ut modo in simili diximus, f & docet etiam Lessius. g

10. Excipe semper ex regulis universalibus Restitutionis, nisi bona fide donatarius res acceperit, bonaque item fide non factus locupletior, consumplerit, ut notat rectè Delugo h.

Dubium indicens. An Testamentum, & Legata intelligantur revocata ob susceptam, vel de novo cognitam prolem?

11. Eo ipso revocatum intelligi Testamentum, quoad institutionem hæredis, certum est. Sed quid, quoad legata?

Respondeo Idem dicendum, ut docet, tanquam probabilius, Sanchez, i & meritò, nam, cum legata sint veluti donationes quædam, ratio, quæ probat, superveniente filio, rescindi donationem, urget, & in Legatis. Est autem in Legatis illa exceptio, ut ea legata sustinenda sint, quæ verosimiliter (id, quod ex conjecturis est colligendum) ipse Pater adhuc fecisset, natis, vel cognitis de novo filiis, Ita idem Sanc. cum pluribus, quibus adde Mol. k

12. Si supervivat Pater post natos, vel cognitos filios, & tamen Testamentum nequaquam revocet, putant aliqui, non intelligi revocatum, quia, si potuit (aiunt) & no-

& noluit, signum dat, volendi in eo perseverare. Alii tamen cum eodem Sanchez, & inquirunt, intelligi revocatum. Sed melius distinguendum cum Delugo: b Si enim adsunt conjecturæ, non revocatum expresse fuisse à Patre Testamentum, quia expectabat fortè tempus aptius revocandi, sed repente mortuus est, unque revocatum intelligitur. Si vero adsint conjecturæ prædictæ perseverantiæ, non erit revocatum.

13. Denique, si, vivente adhuc Patre, qui jam suum condiderat Testamentum, nascatur illi filius c & statim moriatur, convalescat Patris Testamentum, etiam si in illo fuisset institutus hæres quicumque extraneus, nam in Jure, quod à principio validum fuit, facilius recuperat suas vires, quam, quod fuerat invalidum de novo eas acquirit.

§. III.

Revocatio Donationis
inofficiosa.

1. **Q**uoties fit donatio (& quidem notabilis quantitatis, ut supra monui in simili, ab aliquo, qui dum donat, habet filios) nam in præcedente paragrafo locuti sumus de non habente filios, dum donat, sed habente postea) toties illa donatio, si demat de legitima filii debita, erit, & appellabitur inofficiosa, id est, contra officium pietatis Patris, vel Matris debitum filiis, rescindique omnino debet, etiamsi sit juramento firmata, quia juramentum non potest obligare aliquem in præjudicium aliorum, ut hic esset in præjudicium legitime filiorum.

2. Adverte autem, ejusmodi rescissionem peti non posse à filio, nisi defuncto Patre, quia legitima ei non debetur, nisi post Patris mortem.

Ex hac certa doctrina, quatuor dubitationes emergunt.

Donatio inofficiosa totane, an pars sit invalida?

3. Prima. An donatio inofficiosa facta extraneo sit invalida in totum, an solum in parte, quatenus scilicet officii legitime filiorum?

Respondeo. Si ea donatio non fuit facta animo fraudandi legitimam eorum, quibus debetur, solum invalidatur, seu revocatur, quoad partem, in quantum scilicet possit remanere dicta legitima. Erputo ad hanc revocationem (sed, ut dixi, post mortem Patris) non esse opus sententia Judicis, quia legitima semper est, post Patris mortem, debita filiis.

4. At, si ea donatio facta fuit animo fraudandi legitimam iis, quibus debetur, quod Jurisperiti dicunt, donationem esse inofficiosam re, & consilio: Aliqui apud Molinam negant, revocandam esse in totum, aliqui affirmant, at ipse Molina tandem concludit favendum esse Possessori.

Addit Delugo non esse fundamentum, cur debeat revocari in totum.

5. Ego dico Primò, certum mihi esse, revocandam quoad partem correspondentem legitime, & quoad partem eandem esse invalidam, & posse filium ante omnem sententiam sibi reperere, & obligari Donatarium restituere modò supra dicto in §. præcedent.

6. Dico Secundò. Si fortè judicet quis revocandam esse in totum, certum mihi esse, id non posse fieri, nisi per sententiam Judicis. Ratio est, quia hæc esset pœna illius animi defraudandi legitimam. At pœnam temporalem subire, nemo cogitur ante sententiam.

7. Objicis: Pater dum vivit, sine injuria (esto aliquando cum peccato, quando v. gr. est contra Charitatem filii debitam) potest omnia bona sua alienare in extraneos, etiamsi legitima pro filiis nulla sit remansura, nam, dum ipse Pater vivit, est Dominus rerum suarum, & legitima non debetur filiis, vel ascendentibus, nisi post Patris mortem; Ergo Donatio

a Sanz. l. c.
nu. 10.
b Delugo
d. 24. de
Iust. n. 53.

c L. Post-
bimus
iustio ff. de
injuria
rupta.